

SUCHA ZGNILIZNA BULW (*FUSARIUM* spp.)

GROŻNA CHOROBA ZIEMNIAKA

Objawy suchej zgnilizny na bulwach ziemniaka: początkowe objawy (po lewej) oraz tworzenie się poduszczonek grzybni (po prawej); fot. <https://www.ior.poznan.pl/plik,3602,poradnik-sygnalizatora-ochrony-ziemniaka-pdf.pdf>

Objawy suchej zgnilizny na bulwach ziemniaka: uszkodzenie miększu bulw widoczne po ich przecięciu; fot. <https://www.ior.poznan.pl/plik,3602,poradnik-sygnalizatora-ochrony-ziemniaka-pdf.pdf>

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania

Chorobę wywołują grzyby z rodzaju *Fusarium*: *F. sambucinum*, a rzadziej *F. coeruleum* i *F. sulphureum*. Występują one w Ameryce Północnej i Europie. W Polsce stwierdzane we wszystkich rejonach uprawy ziemniaka, a ponadto w miejscach przechowywania i składowania ziemniaków.

Rośliny żywicielskie

Poza ziemniakami grzyby wymienionych gatunków porażają różne gatunki roślin uprawnych i dzikorosnących.

Objawy występowania i szkodliwość

Najczęściej do infekcji bulw dochodzi jesienią podczas zbioru lub w trakcie przechowywania, jednak pierwsze infekcje mogą wystąpić już pod koniec lata. Grzyby z rodzaju *Fusarium* wnikają do bulw jedynie przez zranienia mechaniczne lub w efekcie infekcji bulw przez inne patogeny. Wzrost podatności bulw na suchą zgniliznę następuje w miarę wydłużania się okresu przechowywania, maksimum osiągając wczesną wiosną w okresie sadzenia. Porażone bulwy wysadzone wiosną są przyczyną opóźnienia wschodów lub obniżenia obsady roślin (nawet do 25%). Pierwsze objawy widoczne są po 3-4 tygodniach przechowywania. Są to plamy barwy ciemnobrunatnej, które powiększają się wraz z rozwojem choroby. Miąższ bulw w miejscu infekcji mięknie i zapada się. Skórka marszczy się i tworzą się koncentryczne pierścienie oraz pojawiają białoróżowe lub żółtawobiałe poduszeczki. Zainfekowany miąższ ma barwę jasną do beżowej. Wewnątrz nekrozy tworzą się różnego kształtu i wielkości jamy (komory), których ściany pokryte są watowatą grzybnią różnej barwy. W końcowym etapie rozwoju objawów chorobowych bulwa wysycha

i wyglądem przypomina suszoną śliwkę. Chorobie sprzyjają: uszkodzenia mechaniczne powstające podczas zbioru, transportu i sortowania, nieodpowiednie warunki zbioru (temperatura poniżej 10°C, wysoka wilgotność), wysoka temperatura w miejscu przechowywania (optymalna temperatura do rozwoju choroby wynosi 15-20°C), brak przewietrzania i wilgotność względna powietrza 50-70%, uprawa ziemniaków w monokulturze, sadzenie wiosną w nieogrzaną i wilgotną glebę.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Choroba rozprzestrzenia się z sadzidłami oraz przez zarodniki konidialne, które w warunkach polowych mogą przetrwać przez kilka lat.

Wymagania fitosanitarne

W krajach Unii Europejskiej, w tym w Polsce, grzyby z rodzaju *Fusarium* wywołujące suchą zgniliznę bulw ziemniaka, nie podlegają obowiązkowi zwalczania (nie są to agrofagi kwarantannowe w Unii). Są natomiast agrofagami regulowanymi przepisami przy eksporcie ziemniaków do niektórych krajów.